

koje se pretpostavlja da su više teških *dealera* strpale u zatvor jer nisu mogli opravdati stečenu imovinu i novac, nego onih kojima je izravno dokazano da su trgovali drogom.

Opisani sustavni pristup u radu moguć je samo uz jasnu političku podršku, dobro funkcioniranje pravne države i uređenje zakona kojim se prate novčane transakcije i financijsko poslovanje ljudi. Pri tom je vrlo važno osmisliti međunarodnu suradnju. To je osobito teško kada su u pitanju “naši kriminalci” koji posluju npr. s “ruskom ili nekom drugom mafijom”. Njihovo poslovanje na papirima može izgledati uredno a novac koji posjeduju i ulažu “čist”. Izgleda da će proći još dosta vremena da se Hrvatska uredi kao pravna država koja će imati snagu ozbiljno ugroziti sustav visokoorganiziranog međunarodnog kriminala.

Mnogi moćni kriminalci, kada ostvare planirane profite i uspješno “operu” i ulože novac, kasnije odustaju od poslova s drogom održavajući manje više legalnim poslovima visok socijalni status i društveni ugled. Na žalost njihov zločin tako ostaje nesankcioniran. Funkcionalnim povezivanjem u radu i razmjenom nužnih obavijesti nadležnih službi Ministarstva financija, policije i carinske službe, nadležne za sprječavanje ilegalne trgovine drogama, mogla bi se dostići visoka djelotvornost sustava represije u smanjivanju ponude i dostupnosti droga. Preduvjet za djelotvornu suradnju spomenutih institucija je posve pouzdana kadrovska ekipiranost uposlenih koji moraju biti višestruko provjereni kako se ne bi dogodila “rupa” u sustavu. **Dovoljno je da samo jedna osoba bude ubačeni “igrač” organiziranog kriminala da se na koncu ništa ozbiljno ne uspije učiniti.** Suzbijanjem tog ozbiljnog i vrlo složenog kriminala, u kojem se međusobno povezuju organizirane kriminalne skupine na međunarodnoj razini, sukladno sugestijama međunarodnog zakonodavstva, države bi mogle prikupiti znatna sredstva konfiskacijom imovine kriminalaca i njihovog “prljavog” novca. Dio tih sredstava tada bi se mogao usmjeravati na unaprjeđenje ostalih programa suzbijanja zloporabe droga u zajednici.

Od Ministarstva financija očekuje se što skorija razrada detaljnog programa djelotvornijeg obavljanja opisanih zadaća.

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA

Djelotvorno suzbijanje međunarodne trgovine drogama nije moguće bez bilateralne i multilateralne suradnje država svjetske zajednice. Međunarodna pomoć i razmjena iskustava nužna je i u kreiranju programa kojima je cilj

smanjenje potražnje droga. Brojna su međunarodna tijela i asocijacije koje se bave organizacijom i unapređenjem mjera međunarodne suradnje na tom području. Hrvatska kao suverena država svojim programima mora davati stalan doprinos tim svjetskim nastojanjima, jer će tako bolje štiti vlastite interese. **Zloporaba droga je globalni svjetski problem.**

Međunarodna tijela s kojima je Hrvatska obvezna surađivati kao članica UN-a jesu tijela te svjetske organizacije kojima je zadaća provoditi međunarodne konvencije o suzbijanju proizvodnje i ilegalnog prometa narkoticima i drugim psihoaktivnim tvarima. To su: INCB (*International Narcotics Control Board i Commission on Narcotic Drugs*), UNODC (*United Nations Office on Drugs and Crime*), ICPO (*International Criminal Police Organization*), HONLEA (*Heads of National Drug Law Control Agencies*), posebni odjeli i jedinice WHO-a, specijalizirane agencije (ILO, ILMO, UNESCO), te razne nevladine savjetodavne organizacije Gospodarsko-socijalnog vijeća UN-a. Vijeće Europe, također ima djelatno udio u tim programima posredstvom Pompidou grupe. Pojedina ministarstva dio međunarodne, regionalne odnosno bilateralne suradnje (osobito carinska služba i policija) uspostavljaju u neposrednim doticajima s odgovarajućim tijelima drugih država (osobito s Interpolom), dok se dio te suradnje uspostavlja posredstvom Ministarstva vanjskih poslova.

Uz uvažavanje ustavnih osnova i temeljnog koncepta pravnog ustrojstva svake države, strategija Republike Hrvatske bit će utemeljena na uravnoteženim zakonskim propisima i njihovoj ugradnji u nacionalni pravni sustav. Stoga, u korake što ih čini Hrvatska valja ubrojiti:

1. Ugradnju mjera predloženih konvencijama i rezolucijama Komisije za opojne droge UN-a u domaće zakonodavstvo, te mjera što ih preporučuju Vijeće za međunarodnu kontrolu droga i Gospodarsko-socijalno vijeće UN-a koje je Republika Hrvatska ratificirala (Jedinstvena konvencija o opojnim drogama 1961., Protokol o izmjenama Jedinstvene konvencije o opojnim drogama 1972., Konvencija o psihotropnim supstancijama 1971., Konvencija UN-a protiv nedopuštenog prometa drogom i psihotropnim supstancijama 1988., Globalni program akcije u međunarodnoj suradnji protiv nedopuštene proizvodnje, ponude, potražnje, tranzita i distribucije droga, te narkotičnih sredstava od 1998–2008.).
2. Jačanje suradnje s međunarodnim tijelima za suzbijanje zloporabe droga.
3. Sudjelovanje u radu međunarodnih skupova u svezi sa suzbijanjem zloporabe droga, te pripremanje nastupnih izlaganja i pisanog materijala za distribuciju.

4. Uspostavu suradnje s drugim državama (bilateralna i multilateralna suradnja na području suzbijanja zloporabe sredstava ovisnosti).
5. Olakšavanje međunarodne razmjene podataka s drugim zemljama odnosno međunarodnim organizacijama.
6. Uspostavu kontakata državnih tijela RH i odgovarajućih međunarodnih tijela.
7. Posredovanje u razmjeni podataka i pisanog materijala državnih tijela RH i međunarodnih tijela. Cijeneći važnost baze podataka, Hrvatsku treba uključiti u informatičku mrežu Programa za međunarodnu kontrolu droga UN-a (UNODC) i Međunarodnog odbora za kontrolu narkotika (INCB), te osnažiti veze s Međunarodnim vijećem carina, Interpolom i dr.
8. Nadzor nad primjenom odredbi prihvaćenih međunarodnim konvencijama i međunarodnim pravom priznatih standarda na području suzbijanja zloporabe droga.
9. Praćenje najnovijih međunarodnih pravnih propisa na području suzbijanja zloporabe droga.

Nakon što Hrvatska bude prepoznata kao zemlja demokratske orijentacije, još će se više otvoriti mogućnosti suradnje na tom području, a vjerojatno će biti moguće dobiti i financijsku potporu u okviru specijalnih programa.

Polazeći od strategije međunarodnih organizacija, prema kojoj sve europske i svjetske zemlje međusobno surađuju u razvijanju djelotvorne strategije u prevenciji zloporabe droga, a glede utjecaja opće socijalne slike u Republici Hrvatskoj, dobrodošla je svaka pomoć međunarodne zajednice. Hrvatska je otvorena za međunarodnu suradnju na tom polju, budući da problem droga zbog svoje složenosti zahtijeva usklađeno djelovanje međunarodne zajednice i sudjelovanje svih koji se nose s tim problemom. Obzirom na geografski položaj Hrvatske, teškoće kontrole naših istočnih granica, vrlo nestabilnu političku situaciju na Balkanu, naša će zemlja biti i narednih godina ugrožavana visokom ponudom droga iza koje će stajati organizirani kriminal u tim prostorima. Trebat će godine da profunkcionira pravna država te da se razbije ili stavi pod kontrolu visoko organizirani kriminal u Srbiji, Crnoj Gori, BiH, Albaniji, Makedoniji... Tim će zemljama biti potrebna međunarodna pomoć kako bi to postigle. Hrvatskoj je interes da ostvari što bolju suradnju sa svim susjednim zemljama kako bi i na području suzbijanja ilegalne trgovine drogama osigurala što bolju zaštitu svojih granica. Europa je vrlo osjetljiva na problem droga, pa će kvalitetno i djelatno suzbijanje problema droge u našoj zemlji i dobra međunarodna suradnja povećavati i ugled Hrvatske u svijetu.